Sõnumeid

Kuldatsäuga kaheksateistkümnes aasta

Seto folklooriansambel KULDATSÄUK tegi esimese proovilaulmise 2. detsembril 1988. a. Värska Kultuurimajas. Alustas 12 setot, kelle keele- ja lauluoskus oli pärit kodust ja kooliajast.

Koori esimene pillimees Paavo on siit ilmast lahkunud, praegune pillimees on kooriliige Galina, vahelduvalt on koos kooriga reisinud lõõtsamängijad Kalju ja Kolli.

Praegune koosseis on 12-liikmeline. Nendeks on: asutajaliikmed Maret Vabarna, Helena Kudre, Eha Kõiv, Eevi Laanetu, Valve Poolak, Anna Kõivo, Maria Rõzikova, Maie Krahv, Laine Lõvi ning Galina Viskar, Olga Rõbkina, Niina Tamm.

Pildil Kuldatsäuk talumuuseumi morol oma 15. aastapäeval 30. mail 2004.

Ilmar Vananurme foto

Koori kuraator on Laine, kroonikapidaja Helena, kassapidaja Eha.

Laulude valikul, viiside leidmisel ja koori suunamisel on aastate jooksul Anna ja Maria olnud võrratud ja kannatlikud. Aastaid oli koori vaimseks toeks Vaike Sarv, kelle puudumine on väga tuntav.

Tagasivaates tuleb tõdeda, et koori on saatnud head haldjad algusest peale. Võimalus on olnud seto kultuuri tutvustada paljudes Eestimaa paigus, osa võtta Baltica folkloorifestivalidest, lauldud Lätis, Leedus, Venemaal, Saksamaal ja Soomes mitmel korral, õnnestunud kontsertreisil Ameerikas, Belgias ja Prantsusmaal.

Kuldatsäuga suved on kestvalt „ kuumad“, ainuüksi Seto Talumuuseumis pakkus koor laulu-ja tantsuelamust 2005. a. 49 korral, lisaks lauldi Tartus Hansapäevadel, konverentsikeskuse kutsel Vanemuises, Tallinnas Õllesummeril, Jõgeva kirikus, külakirmaskitel,jm. Eriti tähtis esinemine oli Riias näituse „Hõbedaga põimitud inimesed“ avamisel, millest võtsid osa kahe naaberriigi presidendid.

Kuldatsäuga laul on jõuline ja veenev, vahel kurblik ja nostalgiline, kuid alati kõlav ja muljetavaldav. Lisaks laulule on selged kõik seto tantsud, laulumängud. Kooriliikmed on tublid seto pitsi heegeldajad, telgedelkudujad, vöökudujad, põimijad.

LAINE LÕVI

Setomaa turimi-ettevõtjad ühinevad

Setomaa turismiettevõtjad ühinevad katusorganistasiooni alla 10. jaanuaril Värskas toimunud Setomaa turismiettevõtjate ümarlauas otsustati moodustada Setomaa turismiettevõtjaid ja turismi edendajaid ühendav katsorganisatsioon.

Ümarlauast võttis osa 26 turismiettevõtete, Setomaa omavalitsuste ning turismi edendamisega seotud asutuste esindajat. Lähituleviku ühiste tegevuste planeerimise kõrval arutati Setomaa turismiettevõtluse tulevikku ja Setomaa kui turismipiirkonna arendamist.

Kõik osalejad pidasid vajalikuks ühiste arendustegevuste ja turunduse eesmärgil ühineda ka vormiliselt. MTÜ Veekeskuse Arendusselts pakkus välja võimaluse reorganiseerida ja laiendada juba tegutsev Värskas turismi edendav mittetulundusühing kogu Setomaa turismietteõtlust arendavaks mittetulundusühinguks, muutes ühtlasi selle nime – uueks nimeks saab tõenäoliselt Setomaa Turism.

Ümarlaual osalejad võtsid tänuga ettepaneku vastu ja kutsuvad kõiki Setomaa turismiettevõtjaid algatusega ühinema! Setomaa Valdade Liidu juhatuse esimees Margus Timmo, kes on ise turismiettevõtja ja juhtinud Eesti Maaturismi ühendust kuus aastat, näeb taolises ettevõtjate koostöös suurepärast võimalust ettevõtte tulude suurendamiseks ja kulude vähendamiseks. Läbi koostöö suudetakse pakkuda kvaliteetseid teenuseid ja olla konkurentsivõimelised turismiturul.

Lisainfo: Margus Timmo, 5622 2886, timmo@kagureis.ee

Setomaa Valdade Liidu pressiteate koostas Kaja Tullus, tel. 5106 664, kaja@setomaa.ee

Setomaa Valdu Liidu tegemise´ jaanuarih

8. jaanuar 2006. Setomaa Valdu Liidu juhatusõ esimiis Margus Timmo olle Petserih Petseri Keskkoolih talsipühipidol. Tüüasjust olle juttu Petseri rajooni administratsiooni käügüst Võro ja Põlva maakunda.

Kõnõldi ka võimalikõst edesisist ütitsist projektest keskkonna alal.

Petseris: talsipühade peolaua ääres vestlemas Petseri rajooni Seto Seltsi esinaine Helju Majak ja Petseri Internaatkooli logopeed Maia Nikonova.

Arvi Matvei foto

13. jaanuar 2006. Tallinnah ütehkuuh Anton Pärna ja Marju Reismaaga Kultuuriminsteeriumist seletedi vallalõ Setomaa kultuuriprogrammi Tallinna setodõlõ. Viimädse aastaga omma leelokoori´ Tallinnah, eriti Siidisõsarõ´, kõrraldanu setokõisi kokkosaamisi .

Marju Reismaa – Setomaa kultuuriprogrammi koordinaator haridusministeeriumis. 17. – 18. jaanuaril Värskas rääkis ta taotlusprojektide õigest vormistamisest

17. - 18. jaanuar 2006. Kultuuriministeeriumi toel, kaemalda kimmäle külmäle, korjusi Verskahe 80 inemist üle terve Setomaa, ka Eestimaa liinost, kullõma seletüst Setomaa kultuuriprogrammist ni märgotamma, midä olõs vaija seto kultuuri püsümisõ hääst tetä. Setomaa kultuuriprogrammi tsõõriklavval ütekuuh vällämärgotuisist võisi kittä kõiki. A huvitava´ olli´ pakmise´: Seto Taiva -TV, multikas „Kusikuklasõ saaja”, Setomaa kogoteosõ välläandminõ, seto tiidüse käümapandminõ, Setomaa külli kuuhtüüle härätämine nime all „Häitsev seto külä”.

Edimädse õdagu olle Verska ja Mikitamäe leelokoorõ puult iistvõet illos praasnik.

Tsõõriklaudu ni praasnikõ pidamist tahetas sjoo aasta viil kõrraldada.

17. jaanuar 2006. Eesti Vabariigi välisministri saie kokko Setomaa vallavanõmbidõga .

Jutus EL vahtsõnõ viisamäärus ja muijal Eestih olõvidõ setodõ ja petserimaalaisi päseminõ Petserimaalõ.

Setomaa Valdu Liit piat paari nädaliga tegemä välisministeeriumilõ uma ettepanõki, kuismuudu kõrraldada piirist ülekäumist pääle 2007. aastat ni kuismuudu võisi muijal Eestih elävä seto ja petserimaalasõ päsedä parembahe Petserimaalõ.

Juttu olle ka pia käuma mineväst EL naabrusprogrammist –midä võisi tuu programmiga tettä Setomaal ni Petseri rajoonih ni Pihkva oblastih. Olle piiripunktõ manoehtämise märgotaminõ, sadama tegemine, turismiarõndaminõ, kultuurivahetus.

Niisamata kõnõldi ka asjost, mis takistasõ kuuhtüüd regioonih – tasolinõ tii piiriületüsel, keerulisõ´ asaajamisõ´.

20. - 21. jaanuar 2006. Ol´l kokkosaaminõ Karjala Liidu ja Viiburi keskusõ inemisiga Helsingih. Lepiti kokko umavahelidsõh kuuhtüüh 2006 aastal.

Setomaa esindijit kutsuti Karjalaisi suvõpäivilõ Haminahe, Karjala Liidu esindäjä´ tulõva Seto Kuningriigipäivile. Vahetõdas umavahel kogõmuisi piiriüleseh kuuhtüüh. Karjalaisil omma käämäh õgasugumasõ´ kursusõ´, andas vällä hüvvi raamatit, tetäs kõrda ummi surnuaidu ni kodokotsit, mis praegu Vinnemaa käeh.

Uusvada mees Paul Vahelaan osalemas Setomaa kultuuriprogrammi ümarlaual tehtud ajurünnakul Värskas 18. jaanuaril 2006.

Arvi Matvei foto

20. - 22. jaanuar 2006. Helsingih olle suur turismimess. Eesti Maaturismi väläpanõki man tutvustõdi ka Setomaad, mille vasta oll suur huvi. Reisikõrraldajailõ peetü tunniaolidsõl Eesti-tutvustamisõl anti sõna küsümises. Kõrraga nõssi käsi ni tull küsümüs: ”Mi tahas kullõlda Setomaa kotsilõ”. Pääle tuud tutvustõdi Eestit nii – tuu om maa, mis asus Setomaa kõrval.

Jaanuarih arotõdi viil küläeloprogrammist Leader osavõtuvalmidust vanal Valgatapalvõ alal, tetti edesi Setomaa regionaalprogrammi, minka tsõõriklavva´ omma pia tulõmah.

Lätt edesi seto leelo UNESCO taotlusõ ettevalmstaminõ, umma arvamist ütli Õiõ Sõsarõ ja Sõsarõ.

Kokko om säädmisõl Setomaa lehe kolleegium, koh om seto päritolu aokiränikkõ, õga valla esindijit, nuuri. Edimäne kokkoistminõ

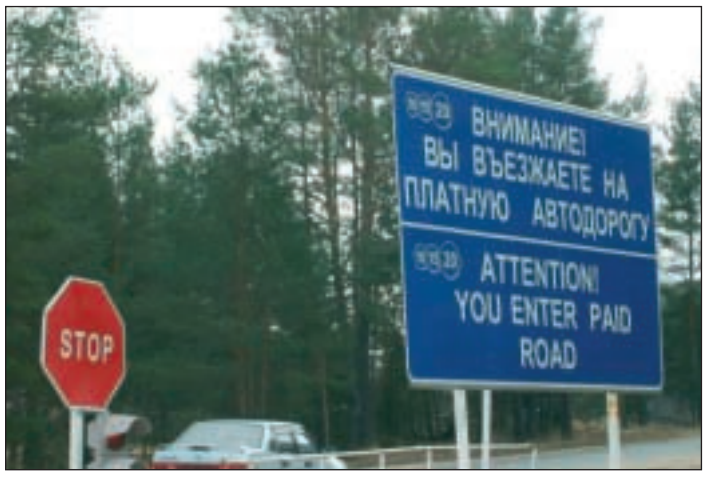

Ligi kümne aastaga on üks Pihkva äriseltskond kohe Kunitsagora piiripunkti aia veeres miljoneid teeninud. Millega? Aga valikuvõimalusi välistava tasulise sisse- ja väljasõiduga! Ja seda pole suutnud nihutada Petseri juhtkondki, ehkki tõkkepuu enne Petserisse sõitu toob linnale mitte kasu, vaid kahju.

Erafoto

Setomaa lehe uuõndamisõ märgotamisõst tulõ veebruari edimädsel nädälivahetusõl, arvada´, õt viiendäl veebruaril.

AARE HÕRN,
Setomaa Valdade Liidu
kultuurinõunik